

<b>ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:</b>	
Egész évre . . . . .	6 frt — kr.
Félévre . . . . .	3 frt — kr.
Negyed évre . . . . .	1 frt 50 kr.
<b>VIDÉKRE POSTÁN KÜLDVE:</b>	
Egész évre . . . . .	6 frt 60 kr.
Félévre . . . . .	3 frt 30 kr.
Negyed évre . . . . .	1 frt 65 kr.
<b>HIRDETÉSI DIJ:</b>	
Egész oldal . . . . .	20 frt.
Fél oldal . . . . .	10 frt.
Negyed oldal . . . . .	5 frt.
Felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kivételes esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árleengedés.	

# SZABADSÁG.

A 'Szabadkai Közlöny' VII. évfolyama után és helyett  
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

**A szerkesztőség és kiadóhivatal:**

VII. kör, virág-utca 337. h. sz.,  
hova a közlére szánt levelek és kéziratok intézendők.

**Hirdetések felvételnek ugyanott.**

**A „Nyiltér“ sora 15 kr.**

Negyed oldalnál kisebb hirdetéseknel a térmérték tekintetbe vétele nélkül minden szó után 5 kr. számítatik.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. \* \* \* Egyes szám ára 15 kr. \* \* \*

Számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkőhordónál kapható.

## A karácson ünnep.

Az összes keresztény ünnepek között a karácson a legkedveltebb. Ez egy valóságos családi ünnep nemcsak azért, mivel a születés, tehát a családi élet legörömteljesebb mozzanatának az eszméjéhez van fűzve, hanem azért is, mivel ez egyetlen alkalom, amikor minden ház tagjai együtt lehetnek, mert az időszak olyan, hogy ekkor a mindennapi munka jó részt szünetel. Az a kis angyalfiu, az az almával, dióval s játékokkal feldíszített karácsonfa mennyi boldogságot tesz a gyermek-seregnek s mennyit szerez a titkos angyalok, a jó szerető szülőknek.

Ha egész éven át csak küzdelem az élet, ezen a napon beáll a béke s mindenki élvezi áldásait. Ami az embert legfőképpen jellemzi, a jó akarat kitarja ekkor kezét s bőven osztogatja a maga áldásait. Még tán a legnyomorultabb ember is, ha másként nem, legalább álmában meglátja azt a csillogót, amely jelzi, hogy hol van a szabadió. Oh mily magasztos gondolat az, amit az evangéliumok a Jézus születése lerajzolásával kifejeznek. Lám ők ez emberek szabadiója születését csak úgy tudják megfejteti, ha azt mondják, hogy a születés földi valóságát égi jel hirdette ki. Szerintök ily nagy esemény másképpen megtörténhető nem volt, mint ha az ég ölelkezett a földdel. S valóban a Jézus születéséről elmélkedve, az juteszünkbe, hogy csupán a József és Mária fia tudott az lenni, akit annyi ideig vártak, aki nemcsak hogy ki merete jelenteni, de be is tudta bizonyítani, hogy az Isten az ő végtelen szeretetével jelen van a földi emberek között. Az Isten szeretetét minden ember érzi, kell hogy érezze, mert e nélkül nem volna kezében erő, hogy a könnyet letörölje, nem jönne ajakára szó, hogy a jó adományt meghálálja.

Mi keresztények a karácson Jézus születése emlékére ünnepeljük s oly szeretettel csüngünk rajta, hogy nem is gondolhatjuk, hogy ne lett volna mindig keresztény ünnep. Pedig úgy van. A karácson a mai értelemben csak a 4-ik század óta tartják a keresztények.

A születésnap megünneplése pogány szokás volt s e miatt a keresztények gondosan elkerülték. De nem vehették gyakorlatba azért sem, mivel a zsidóktól nem örökölték olyan ünnepeket, amely ezel össze egyeztethető lett volna. Kr. születése után a második században Január 6-ikát némely keresztények kezdték megünnepleni, mint a Jézus keresztelése napját s ezzel összehozták a születést is, de általános elfogadásra ez sem talált. Nem tudták, hogy Jézus mely időtájban született, pedig kivált azok, akik Jézust embernek tartották, szerették volna, hogy születése is megörökítve legyen.

A kérdés körülbelül úgy nyert megoldást, hogy a mostani karácson ünnep ideje táján a pogányok ünnepe tartottak az ugynevezett Saturnaliát annak emlékére, hogy ekkor a rab-szolgáknak is teljes szabadság engedtetett s egy héti gazdagon rakott asztalnál éltek. Ez az aranykor boldog ideje volt. A keresztények a szép eszméhez fűzött ünnepeket könnyen magyarázhatták úgy, hogy keresztény jellegűt öltönn. Hiszen a kereszténység helyreállította az Isten és az ember között való békeséget s így létre hozta a szabadság és testvéri egyenlőség boldog idejét. Miután ez az eszme megfogalmazott, következett az, hogy gyakorlatba hozták azt is, hogy ebbe az időtájba ajándékokat szokás adni. A pogány Saturnalia ünnep a kis gyermekek ünnepével szokott végződni s így aztán a karácson is a keresztény gyermekek öröme lett. Ezekhez járult még az, hogy a legrövidebb napot (decz. 23.), midőn a nap újra születik s ismét vissza tér a földre, szintén megünneptették. A keresztények kaptak az alkalmon. Krisztus a szellemi világ napja könnyen összehasonlítható volt a földi világgal. Minthogy a keresztények mindezekhez a pogány ünnepekhez nagyban ragaszkodtak, úgy lehete leszoktatni róla, hogy keresztényi jellegűt adtak a pogány ünnepeknek. Ilyenformán aztán decz. 25-ére felvételtek a karácson ünnepe.

Ez a magyarázat (a Neánder tört. íróé) elég világosnak látszik, de bizonyosnak mégsem vehető. Bizonyos csak az, hogy a 4-ik század második felében gyakorolni kezdték s egynehány év alatt annyira megszerették, mintha mindig ismerték volna. Bizonyos az, hogy mi keresztények szeretjük, tárt karokkal várjuk s meleg szívvél kívánjuk egymásnak: „Adjon Isten vig karácsont!”

Boros György.

## Javadalmi hivatalunk ügye felelőztetett.

Ez ügyben Németh Mátyás és elvtársai a következő felelőzést adták be:

„Tekintetes Tanács!

A városi javadalmak szabályzatára vonatkozó 444/13400. 1888. számú közigyelési határozatot városunkra nézve sérelmesnek találván, törvényes határidőn belül a következőkben terjesztjük elő

**felelőzéstünk:**

A szabályzat 2. §-ából láthatólag ezen javadalom kezelése tulajdonképpen kiterjed: a) szeszszállati behozatali díjak, b) kövezetvám díjak, c) helypénz díjak, d) vágóhid díjak, e) súly- és úrmérték díjak, f) föld- és vályog-behozatali díjak, g) mértékhiteliséti díjak kezelésére, illetve beszédésére.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy ezen a)–g) pontig felsorolt jövedelmekből a legnagyobb, vagyis az e) és g) alattiak a már szervezett mértékhitelítő hivatal által kezeltetnek, a többi pontok alatt felsorolt javadalmak jövedelmét párhuzamba véve az

ujjon szervezett hivatalnokok fizetésével és az ezen hivatalnokok részére felállítandó vámházak építési költségeivel városunkra oly tetemes teher helyeztetik kilátásba, melyet az illető javadalom jövedelméből a tisztviselők fizetésével együtt valószínűleg még fedezni sem leendünk képesek.

Mert nagy tévedésben vannak azok, akik azt hiszik, hogy ezen javadalmak jövedelme megfelel az ujon szervezett hivatali állások és ezek fizetésének, vagy hogy ezen hivatalok föllállítása nélkül a jelenlegi rendszer és egyes hivatalok némi módosításával a kérdéses javadalom kellő ellenőrzés mellett nem kezelhető.

Az eddigi eredményből következtetve a kapuknál szervezett 7 vámpénztárnok és 7 vámpénztári ellenőr teljesen fölösleges, és pedig:

1. Azért, mert a vasuti hálózatok által, a mi környékünkön lévő községek többé már nem tengelyen, hanem vasuton közlekednek, tehát a kapukon a hetivásárokat és országos vásárokat kivéve, a többi napokon az oda alkalmazandó személyeknek vagy éppn semmi, vagy csak oly csekély teendőjük leand, hogy azt egyenlőnek lehet mondani a semmivel.

2. Az ott befolyandó csekély összeghez teljesen fölösleges az ellenőr, mert a) miként fentebb jeleztük, nem vagyunk mi úgy körülveve községekkel, mint akár Budapest, akár Szeged városa, b) mert az ott naponként befolyandó csekély összegről, miként eddig is, a czédulával ellátott kapus hetenként kétszer és pedig minden hetivásár delutánján a központban elszámolhat. De teheti ezt naponként is.

3. A 7 vámpénztárnok és ellenőr is — a czélunk egyáltalán meg nem felel, mert városunkat nem 7 kapu környézi csupán, hanem 13, nevezetesen: 1. az ugynevezett sándori kapu; — 2. a tuki ugarok elzárlatlan utja; — 3. Zomborcsévecis Ferencz szőlőjén keresztül vezetű ut; — 4. szegedi kapu; — 5. kis majsai ut; — 6. majsai kapu; — 7. csorda ut — csorda köz; — 8. szeb temető melletti kapu; — 9. szt. Rókus szobor melletti köz; — 10. halasi kapu; — 11. bajai kapu; — 12. zombori kapu; — 13. szt. Rókusi temető felé a zombori uttól vezetű köz.

Ezek mind oly terjedelmes közlekedű utak, melyek tekintettel városunk határát képezű nagy terjedelmű szántóföldekre el nem zárhatók a közlekedés elől.

Ily körülmények között a kellű ellenőrzés szempontjából mi szintén szükségét látjuk nem csupán a jelenleg fennálló kapuk és kapusok megtartását, hanem a még szabadon állű utakhoz is ilyen alkalmazását.

Az ellenőrök föllállítása a már fentebb jelzett körülményekből láthatólag fölösleges, mert bár közpénztárak kezelése ellenőr nélkül manapság nem képzelhető, de tekintve a kezelt összeg csekélységét s azt, hogy miként hetivásárokat alkalmával a helypénzszedű a központba számol el, egy a kapus is elszámolhat, mert ha ez így nem lehetséges, akkor a helypénzt szedű (krajczár szedű) közegek mellé is egy-egy ellenőr kell, hogy alkalmaztassék.

Szerény nézetünk szerint jelen javadalom kezelésére elegendű lett volna: az utak számához a szükséges kapuk föllállítása és az azokhoz szükséges értelmesbb kapusok alkalmazása.

A házpénztár személyzetének esetleg egy könnyvezető és egy vagy két irnokkal szaporítása.

Vége egy biztos állás szervezése, 4–5 II-od osztályu biztos segédlete mellett és egy ellenőrzőközeg, akinek teendője lett volna időszakonként a kapusokat meglátogatni és azok czéduláit és pénzkészletét revideálni.

Ezen ujon szervezett hivatalok, — kivéve a pénztárban alkalmazottakat — a városi pénzügyi vagy adóügyi tanácsnok felügyelete alatt állának.

Jelen felelőzéstünk beadására ösztönözött különösen azon körülmény, hogy a kataszteri munkálatok befejezte óta, tekintettel az ezen munkálatok folytán fölmerűlt terhes és fontos teendő se ez ideig — bár nagy erőfeszítés mellett, de minden személy és hivatalos helyiség szaporítása nélkül az összes munkálatokat adóhivatalunk kezelte.

Továbbá az ez ideig fölöslegeseknek mutatkozű rendszeres és alkalmas vámházak föllállítása városunkra tetemes kiadással járna, mely az ottani jövedelmekből semmi esetre sem leand fedezhető s fölmerűl majd az a kényszerhelyzet, hogy a hiányzó összeg újabb terhet rovand az adót fizetű polgárság vállaira.

Épp ezen indokok voltak azok, melyek bennünket azon indítvány tételére ösztönöztek, hogy a tárgyalás 8 napra elhalasztassék s így nekünk mód nyujtassék egy más elfogadható javaslat beterjesztésére.

Ugyanazért kérjük jelen felelőzéstünkkel az összes iratokkal a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszteriumhoz fölterjeszteni, ahol is a 444/13400. 1888. sz. a hozott határozat megváltoztatása mellett kérjük a felelőzéstünkben kifejtett módon a Tekintetes Tanácsott újabb javaslat beterjesztésére utasítani.

Tisztelettel“

(következnek az aláírások.)

## Van-e ivóvizünk?

Szabadka város ivóvíz tekintetében nagyon hátra áll. Budapestén tapasztaljuk, a lapok hasábotok irnak hétről-hétre az ivóvíz kérdésében, a szaktanácskozományok egymást érik pár esztendő óta, a vidéki városok turaják az artézi kutakat, Szegeden már a harmadik készűl s oly városok is gondoskodnak a kellű ivóvízről, melyek népessége alig éri el ötöd részét a miénknek, de mi csak hallgatunk. Orvosaink maguk között hangoztatják a botrányos állapotot. A járványos betegséget ők látják legjobban, azt is tudják, hogy ezek szülője a rossz ivóvíz, de azért nem jut eszébe egynek sem, hogy felemelje intű szavát a városi tanács előtt.

Csak a belvárost vegyük. Az egész piac környékének egyetlen egy kut áll rendelkezésére a szt.-háromság közelében, az is többször napokig el van romolva s nem egyszer ihatatlan búzós, a fölötté állű petroleum-lámpától.

Hatóságunknál a mulasztás napirenden van s a hiányokat szellőztetű sajtó mint Laokon fiaért a kigyóval, szünetlenül küzdeni kénytelen azok ellen, kiknek bűnös gondatlansága okozója az említett járvány terjesztű csatornázási és víz ellátási szerencsétlen rendszer fenntartásának és javítatlanságának. Midőn a sajtó kiméletlen leplezetlenséggel feltárja a fenytést érdemű visszaélések sorozatát az érintett tárgy közben, hazafias és egyszersmind humanitási kötelességet teljesít. De fájdalom! szava nem képes a mulasztások megrögzött csoportvezetőit egykedvű tétlenségűkből felriasztani s minden marad a régi állapotban.

Az a hű dicőségűrt, olcsó népszerűség és önérdékűrt összeverűdött társaság, mely Szabadka város boldogításának ürügye alatt reklámoztatja magát, most az ivóvíz kérdésénél éppen nem mutatkozik.

Budapesten is ilyen a panas, azonban ott végre segítű lesz a bajon.

A budapesti „Ganz-gyár“ kitűnű vasgyártási s építész-mérnöki osztályának és gyár nagyérdemű igazgatójának, Mechwart

Andrásnak köszönhető, hogy fővárosunk nem-sokára megszabadul egy ósdi chablonszerű-séggel tárgyaló vízvezetési bizottság akta-szaporító nyelvéseitől s a kóros folyadéktól és a gyárvezetésnek uttörő s a kivitelre mesésen olcsó eszméje által megmenekül a polipként terjeszkedő és szüntelen életöröt szípolozó intézmény karjaiból.

Mint villám az égből csapott le a vízve-zetési bizottság haszontalan tervezetési közé a Ganz-gyár ajánlata, tárgyilagos részletek-ben kimutatva azt, hogy nem 10—20 év, de kettő sem kell az egészséges ivóvizet szol-gáltató vezeték előállításához.

Miért hoztuk fel éppen a budapesti vízvezeték ügyét is?

Azért, mert a Ganz-gyár tervezetében tán kellemes karácsonyi ajándékot ad a vég-zés nekünk szabadkaiaknak is. A Ganz-gyár vízvezetési tervezetei ugyanis a legkisebb méretekben is megfelelnek hivatásuknak s alkalmazhatók nem fol y a m e n t i vá-rosookban s így nálunk is. A fennemlített ajánlatban tehát annak biztosítékát látjuk, — írja a „Pester Correspondenz“ — hogy nemcsak a főváros, de vidéki városaink és nagyobb községeink is, melyekben az egész-ségtelen viznek halandóságsszaporító tényke-dése a statisztika és az egészségügyi jelen-tések szerint kétségtelen, a helyi népesség arányához kicsinyített s nagyobb tökeberu-házást nem igénylő, a szükséglet szerint nagyobbítható Ganz-féle vezeték alkalmazása által meg fogna váltani a nemzeti vagyont megdöbbentő mérvben pusztító ragályos jár-ványoktól.

Vajon a mi hatóságunknak eszébe jut-e ezek után valami lépésre szálni el magát?

Ideje volna. Ha már artézi kutunk nem lehet, kísértse meg legalább a Ganz-gyár tervezetének megvalósítását, mert városunk állapota már-már tarthatatlan.

## Szinészetünk.

(A mult hét műsora: Szombaton, decz. 15-én „Boc-caccio“; vasárnap „Csikós“; hétfőn „Váljunk el“; kedden „Erdő szépe“; szerdán „Orfeusz a pokolban“; csütörtökön az „Egér.“)

Akar hiszi a t. olvasó akár nem, de mi vakmerően kimondjuk, hogy a mult hé-ten kicsibe mult, hogy a szinügyi bizottság valami okos dolgot cselekedett volna. Meg-hagyta ugyanis a szinigazgatóknak, hogy ezen-tul ne tartson hetenként egynél több bérlet-szünetes előadást. Anyiban helyes az intéz-kedés, hogy a közönségnek kissé már sok kezdett lenni hetenként két jutalomjáték, azonban abszurd kívánság az, hogyha majd nevezetesebb vendégváltások lesznek, me-lyek egyebek közt nagy költséggel járnak, az igazgatóság akkor is kénytelen legyen bérletben játszani. Ilyent még soha sehol senki nem követelt egy vidéki szinigazgató-tól, s a szeretreméltó szinügyi bizottság s annak roppantul szakképzett elnöke ismét blamirozták magukat.

Értesülésünk szerint az érdemes bizott-ság önzetlenebb tagjai ki akarnak lépni, mert nem akarnak továbbra is részesei lenni annak a gunynak és nevetségnek, mely a bizottságra folyást háramlik.

Nem akarjuk mi a színházi bajokért a

szinügyi bizottságot okolni. Jól tudjuk mi azt, hogy nemcsak a bizottság, hanem az egész közönség nagyon fölült Csókával, aki éppen nem felelt meg régi hírnevének s a hozzá kötött várakozásoknak. A szinügyi bizottságtól csak annyit várunk el, hogy ha már elő-segíteni nem képes a szinügyet, legalább no-csináljon semmit.

Kétismétlés esett erre a hétre. Orfeusz a pokolban ismét jó előadásban került színre, ellenben az „Egér“ előadása nem volt jobb az elsőnél, melyre mult héten már megtettük észrevételeinket. Kárilyen boszontóltag gyenge előadást rövid idő alatt kétszer produkálni.

Nem sokkal vigasztalóbb volt a „Csikós“ előadása sem. Rózi személyesítője Fratta Vilma annyira rekedt volt, hogy beszélni alig tudott. Juhász (Bandi) elég szépen énekelt ugyan, de játéka annyira kezdetleges, hogy dalaival alig feleltetheti ezt. Breznay minta-szerű csikóst mutatott be.

„Boccaccio“ előadása az évad elején lá-tott jó opereti előadásokra emlékeztetett. A czimszerepben Fratta Vilma igen jó volt s Ledofszky Mariska (Fiametta) precíz éneke és úde megjelenése kellemes hatással voltak. Az 1. felvonás híres románcza s a 2. felvo-nás levélirójában és az olasz duettben külö-nösen elragadta a közönséget. Breznay (Lam-bertuccio) sikerült kupléi sok derűtséget kel-tettek.

Legjobban sikerült jutalomjátéka volt eddigelé Réti Fáninak. E kijelentésünk a jutalomjáték anyagi oldalára vonatkozik, mert az ez alkalommal színre került „Váljunk el“ előadása számos fogyatkozásban szenvedett. Mindenekelőtt kétségtelen, hogy Cyprienne szerepe Réti Fáni temperamentumával alig egyeztethető össze s ez játékán meg is lát-szott. Föltűnően észlelhető volt ez az 1. fel-vonásban, mely egészben el lett rontva, mi-ben az akadémikus előadásnak is sok része volt. A 2. felvonás már jobban sikerült, csak néha-néha a szereplők közel voltak ahhoz, hogy bohózatba csapjanak át. Minden tekin-tetben kifogástalan volt Kovács (Des Prunel-les), ki egyedül tartotta fenn a darabot. Az előadás előtt Geiger A. Mór dirigált egy sa-ját összeállítású nyitányt, mely boszontó kel-lemetlenségtől az igazgatóság valóban meg-kímélhette volna a közönséget. A felvonás-közönségben Nádor Eszti ke. a. egy keringőt és népdalokat énekelt, miket a közönség udvariaságból megtapsolt. Megemlítjük még, hogy a jutalmazandó kisleptekor egy szép bokrétát és habérkoszorút kapott, miket szor-galma és tehetsége által ki is érdemelt.

„Az erdő szépe“ előadásáról kell még megemlékeznünk. Alig volt meg darab, melyet az általános készületlenség annyira elrontott volna, mint ezt Szabó Ilka (Pálma) kivételével, egyik szereplő sem tudta szerepét s még csak a tógó után sem tudtak tűrhető folyékonyssággal beszélni.

Színházi játékrand deczember 23-tól 30-ig bezárólag.

Vasárnap, 23-án „Egy katona története“, szinmű 5 felvonásban, bérlet 15. sz.

A durva és nyers hatalom

A holnappal játékok üz;

S ha majd kitör s hazámat ott

Elégni látom lángiban . . .

— De hagyjuk el — sötét e kép,

Hisz most karácsony napja van!

Csillag Károly.

## A Jézust kereső gyermek.

— Bibliai példázat. —

Egyszer volt egy kis gyermek, aki a bibliájából sok történetet olvasott Jézusról. Miként általában a kis gyermekek, úgy ő is azt gondolta, hogy amiről olvas, minden közel van hozzá s hogy tehát Jézus s tanít-ványai is valahol a közelben laktak: tán éppen abban a városban, vagy attól nem messze. Egyszer az jutott eszébe, hogy mi-lyen jó lenne, ha ő találkozhatnék Jézussal. Megkérdezte tőle, hogy nem engedné-e meg, hogy egy darab ideig nála maradjon, neki tanítványa legyen? E gondolattal foglalkozva, egy reggel korán felkelt s mielőtt szülői fel-ébredtek volna, utnak indult. Hogy szülőit megnyugtassa, a következő tartalmu levél-két hagyta az asztalon:

„Édes apám és édes anyám! Elmegyek, hogy felkeressem Jézust. Szeretnék tanít-ványa lenni Péterrel, Jakabbal és Jánossal együtt. Kicsi vagyok ugyan, de én is szol-gálatára lehetek valamivel. Vízet viszek neki, ha szomjas lesz, megmosom lábait, ha ut-közben elfárad. Alkalmilag eljövögetek haza is s elbeszélök róla mindent. Károly.“

Hétfőn, 24-én karácsony estéje, előadás nem tartatik.

Kedden, 25-én „A tékozló“, tündérrege 3 felvonásban, bérlet 16. sz.

Szerdán, 26-án „Vereshaju“, népszinmű 3 felvonásban, bérlet 17. sz.

Csütörtökön, 27-én Kovács Lajos jutalom-játéka, Török Kornélia urhölgy és De-midor Imre ur szives közreműködésével „Nagy Sándor“, tragédia 5 felvonásban, írta Hador (Jámbor Pál) és „Váróte-rem“, vigjáték, bérlet szünet.

Péntek, 28-án, szünnap, előadás nem tartatik. Szombaton, 29-én „Böregér“, operette 3 fel-vonásban, bérlet 18. sz.

Vasárnap, 30-án „Mátyásdák“, eredeti tör-téneti énekes vigjáték 3 felvonásban, bérlet 19. sz.

## Közgazdaság.

A pénteki hetipiaczon a forgalom tekintve a küszöbön álló karácsonyi ünne-pekre a szokottnál élénkebb s állíthatjuk, a piac és környéke a szorongásig tömve volt. Mindennemű árucikkek nagy többséggel ho-zattak be. A kínálat erős irányzat és szilárd vételkedv mellett kedvező eredményt adott. Az árak általában emelkedtek. A gabona árak jegyzékeltettek: Buza 7—7.30. Árpa: 4.80—5. Zab: 4.40—4.60. Tengeri: 3.70—4. Az élelmi szerek: Burgonya; zsákonként: 60—80 kr. Vaj: klggram. 90—1 frt. Zsír: klg. 65—70. Méz fehér: lit. 70—80. sárga: 60—70 kr. Tojás: 8—9-ivel 20 kr. Mák: lit. 18—24 kr. Dió: lit. 16 kr. Baromfi minőség szerint: Pulyka párja: 3.50—5.20. Hízalt lud drbja. 2—2.60 Káppan párja: 1.40—1.70. Kacsá hízalt drbja: 65—70 Nyul drbja: 1—1.20. Halak többnyire a Dunáról kerültek be; ke-csege kilója: 1.80—2.10. Ponty. 60—75. Harsca. 50—65. Kárasz palcsai: 50 kr.

## Irodalom.

A „Házi Közlöny“-nek 23. füzetes száma beüldetvén, következőkben mutatjuk be ezen minden háztartásban és házi gazdálkodásban valóban eléggé nem ajánlható prak-tikus lap jelen számának tartalmát:

Társadalmi ügy: A nők szerepe a köz-egészségügyben. A biztosítás tiz parancso-lata. — Egészségügy: Az ágybanfekvésről. A sóborszesz. — Háztartás: Miért szegé-nyedik el sok ember? Gazdálkodás: A lovak vaktságának némely okairól. — Házi ipar: A szalmatakarók készítése. — Ismertető köz-lemények: Egyszerű lelvémérleg (képpel). — Tapaszt. és találm. — Milyen legyen a jó tej? A belélegzett szagok hatása a tejre. — Hasz-nos tudnivalók: a) Az egészségügy köréből: A ragályos betegség terjedése. Az orr és gégebántalmak ellen. b) A háztartás köréből: A hagyma eltevése télire. Kitiűnő sonkapác. Pomerániai ludzsír. c) A gazdálkodás köré-ből: A ludak és kacskák hizása. A paprika hatása a tyukok tojására. A rózsá magvak gyors csiráztatása. A borkak penészes mellék-ze. A szalma súlyának kiszámítása. d) Házi ipar köréből: Atlasz szalagok mosása. Egy-zerű és olcsó hordótapasz. — Közgazdaság: A táviratok és postaküldemények lefoglalása.

Károly tehát elindult. Gyorsan és vi-dáman haladt. S mint minden gyermek, ő is elhitte, hogy a világ csak egy pár mért-töldnyi s benne minden közel található. Hiite valóban, hogy nemsokára találkozik valaki-vel, aki bizonyosan megtudja mondani, hol van Jézus. De alig ment egy órányira, már kezdett fáradni s éhes lenni. Ennélfogva egyenesen bement egy házba s leült. E ház-ban egy nagyon öreg házaspár lakott, akik-nek nem volt gyermekük. Midőn a gondör-haju fiut a szobába belepni látták, kérdezték tőle: „Mi kellene neked fiam?“ „Egy ke-vés kenyér és tej kellene reggelire“ — vá-laszolt a gyermek. Kívánságát szivesen telje-sítették s amig reggelizett volna, elbeszélte, hogy a Jézust akarja megkeresni. Az öre-geket kérte, hogy legyenek szivesek, mond-ják meg neki, vajjon na hol van Jézus a tanítványaival? Az öregek e kérdésen elbá-multak. „Mi nem ismerjük őt, kedves gyer-mekem.“ A gyermek megköszönte a regge-lit s miután az öregek még egy darab ke-nyeret adtak a zsebébe, tovább ment.

„Milyen különös“, mondák a jó öre-gek. „Ez a kis gyermek már fut, fárad, hogy megtalálhassa Jézust s mi egész életünkben meg se próbáltuk, hogy hivatást legyünk.“ A két öreg szegyenkezve szállt magába s le-borulva kérték Istent, hogy fogadja be őket is: az igaz, jó keresztények közé. Ezentul oly boldognak érezték magokat, amilyenek még soha.

Ezalatt a kis gyermek már messzire elhaladt, mignem egyszer találkozik két em-berrel, kik egymással viatkoztak. Az egyik ember pogány volt, aki éppenséggel nem hitt Jézusban. A másik keresztény volt ugyan,

Milyen erős a hadseregünk? Kézhesíttlen postaküldemény. — Közlevezés: Lóhá és luczerna tárgyában. — Egyveleg: Egyea népek köszöntés módja. A nők az orvosi tudó-mányban. — Intő tábla: Uvajokdjunk a zöldre festett tárgyakról. A hamis mérték. — Szer-kesztői közlemények közhasznu dolgokról.

A „Házi Közlöny“-nek eddig megjelent összes számai egész halmazát hozták a tár-sadalmi és családi nevelés, az egészség, táp-lálkozás, háztartás, gazdálkodás, a praktikus háztartási cikkek ismertetése s számos egyéb közhasznu tudnivalóknak. E kitiűnő lapot jó lélekkel ajánlhatjuk.

A „Házi Közlöny“ megjelenik Aradon minden hó 5-én és 20-án Zárai Odóví szer-kesztése alatt s előfizetési ára egy évre 3 frt, felévre 1 frt 50 kr.

Mutatványszámmal szivesen szolgál a lapkiadáság.

## Törvényszéki csarnok.

### (Sikkasztással vádolt szerkesztő.)

A szabadkai kir. törvényszék mint de-legált bíróság e hó 17-én a késő esti órák-ban tartotta a végtárgyalást Sz Kovács Pál szentesi helyettes számvevő s ottani lap-szerkesztő bünygyében, a közönség élénk ér-dőkölőse mellett.

Vádolt hivatalos pénzek elikkasztása miatt került törvényszék elé s a szegedi tör-vényszéknek kellett volna itélni. föltötte, de az perben állván sajtóvétség miatt vele, ügyébe nem avatkozhatott. Sz. Kovács Pál ha csak-ugyan bünyös volt is, meglakolt úgy, hogy egész életében megemlegeti, mert nemsok hirlapilag hurcozták meg nevét és becületét, de gonosztevéként elfogva és vizsgálati fog-ságba vetve szenvedett heteken keresztül.

És a szabadkai törvényszék a csaknem teljesen összezuzott embert nem találta bü-nösnek, — felmentette. Ellenségei le-tiptorták, összemarczangolták, de lábaik alól is felegyenesedve került ki a vádolt s az erkölcsi vereség és lelkiismeret mardosás el-leneinek jutott, ha ugyan van lelkiismeretük az oly embereknek, akik ily uton akarták eltenni láb alól az igaz szó kimondóját, élő ostorukat.

A törvényszék Péchy Aurél elnöklete alatt Crainiceanu Mihály mint előadó és Schil-ling Kálmán szavazó-bírákból alakult meg. A vádhatóságot Krecsmárk Pál kir. alügyész képviselte, míg Szentes város közönsége mint magánvádló részéről Sarkadi Nagy Mi-hály polgármester és a tiszti ügyész jelentek meg. A vádlatot dr. Dembicz Lajos szabad-kai ügyvéd védelmezte.

A végtárgyalás megnyitása után egy a vádolt, mint védője pótvizsgálatot kértek több kiderítetlen ténykörműnyre vonatko-zólag, mely kerelműktől azonban egyelőre az elnök megnyugtató felvilágosítását után elállanak.

Sarkadi Nagy Mihály polgármester pan-aszát fenntartja, azonban a bejelentett kár-összeget 2356 frt 38 kr-ra módosítja.

A vádolt kihallgattatván, előadja, hogy ő nem sikkasztott, soha nagy lábon nem élt; anyai vagyona volt, amennyi saját céljaira elegendőnek mutatkozott, ő pénzeket soha át nem vett, ezeket irnokai kezelték, akikben

de nem a javából; mert ha tudott is vala-mit a Krisztusról, azt úgy mondotta el, mintha éppen szegény lett volna. Gyermekeit egy pillanatra figyelve megállott, azután feléjük lépve így szólt: „Ha ismeri akarjátok Krisz-tust, ne töltsétek az időt beszélgetéssel, ha-nem jöjjetek velem és segítsetek, hogy ta-láljuk meg, mert én is őt keresem.“ A gyermek megfogta a két ember kezét, hogy magával vigye őket. Előbb vonakodtak vele menni, mert meg akarták tudni, hová ki-vánja őket vezetni. — Végre engedtek s együtt mentek tovább. Nem sokára elértek egy szegény emberhez, ki az út szélén ke-servesen jaggatott. „Oh, most már bizonyo-san találkozni fogunk Jézussal — kiáltott fel a gyermek — mert ő mindig ott jár, hol betegek vannak. Úljünk le e beteg mellé, ápoljuk és vigasztaljuk őt s Jézus egyene-sen ide jő.“ Leültek tehát melléje. s ápolni kezdtek. A beteg nemsokára jobban érezte magát, felkelt s megköszönte a jóindulatot, tovább ment. Jézus azonban nem jött el s a kis fiu aggódni kezdett. Mindazonáltal fel-ugrott s így szólt: „menjünk tovább,“ hisz maga Jézus mondta: „keressétek és meg-találjátok.“ — „Nem, kis fiu!“ — mondának társai — mi nem megyünk tovább. Megta-nultuk mi immár, hogy miképpen kell ke-reznünk Jézust. Tudjuk, hogy nem találhat-juk meg őt, ha csak beszélünk róla, hanem ha követjük is őt. Isten áldjon, kis fiu, te nagy jót tettél velünk.“

A kis fiu egyedül folytatta útját to-vább. Az útszélén állt egy koldus, aki ke-nyeret kért tőle. Károly elővette kenyérét, melyet a reggelinél kapott, kétfelé törte s az egyik darabot átadta a koldusnak e szavak-

feltétlenül megbízott, az egyedüli, amit szemére lobbantani, nagymérvű hivatali hanyagsága, hivatalában napokig nem volt, másirányu foglalkozása: nyomdaja, melyet ő maga vezetett, lapja, tisztí teendőitől csaknem egészen elvonta.

Töle a polgármester 5-6 nappal letartóztatása előtt kért számadást, de már akkor fel volt jelentve és nem tudott elkészülni. Soha sem gondolta, annál kevésbé tudta, hogy oly nagy hiány legyen; soha nem volt tudomása arról, mennyi pénz van fiókjában, mert mindig megszámlálás nélkül dobta be. Határozottan tagadja, hogy egy krajczárt is eltulajdonított vagy saját céljaira fordított volna.

Crainiceanu bíró: Hol kellett tartani a pénzt?

Vádlott: A közpénztárban; de én hártalanul könnyelmű voltam ugyan, ám sikasztás agyamban soha se fordult meg. Kérem a vizsgálatot kiterjeszteni arra, milyen életmódot folytattam, költségeim-e valaha? Hiszen hat ízben állottam végrehajtás alatt és adósságaimat, bizony könnyű szerrel fedezhettem volna, mert csak a fiókomba kellett volna nyulnom.

Ezután a tanuk hallgattak ki. Balogh Mihály lényegtelen vallomása után Szűcs János pénztárnok kihallgatására került a sor, aki azt adja elő, hogy neki föltűnt a helypénzek rendetlen beszelgetése és figyelmeztette is a vádlottat, de jelentést nem tett.

Vádlott: a reudtelenséget magam is észrevettem, de én mindig úgy adtam át a pénzt, ahogy irnokom elszámolt.

Ezzel a bizonyítási eljárás véget ért és Krecsmárk Pál kir. alügyész tette meg vádmítványát, kérvén Sz. Kovács Pált a btk. 402. §-ba ütköző hivatali sikkasztás bűntettében bűnösnek ítélni és kártérítési kötelezettségét is megállapítani.

Dr. Dembicz Lajos védő ügyvéd védbeszédében kiemeli, hogy védenze ellenében még gyanuokot sem forogtak fenn aziránt, hogy a pénzt saját céljaira fordította volna. A vádlott életmódja igénytelen, egyszerű volt, adósságokkal volt elhalmozva, merész vállalatokba nem bocsátkozott és így lélektanilag is indokolt abbéli védekezése, hogy nem is sejtette, mennyi pénz van kezeltése és gondjaira bízva. Ily körülmények között védenze inkább csak vak bizalmának és hiszékenységének áldozatául tekintendő, kéri a vádlottat felmenteni; ha bűnösnek találtnék, a tulnyomó enyhítő körülményeket figyelembe venni.

Ezután a vádlott Sz. Kovács Pál így szólott:

"Tek. törvényszék! Ha bűnösnek ítélnék, kérem magam ellen a törvény teljes szigorát alkalmazni. Tekintsenek el a védóm által felsorolt enyhítő körülményektől, mert ha elítélnék, a legcsekélyebb büntetés is épp úgy kitaszít a tisztességes társadalom köréből, mint a legsúlyosabb!"

A törvényszék ezután tanácskozára visszavonult és esti 8 órakor hirdette ki ítéletét, mely szerint vádlott teljesen fölmentett, szabadlábra helyezése nyomban elrendeltetett és az elreue foganatosított zárlat feloldása is kimondatott.

Vádlott az ítéletben megnyugodott, a kir. ügyész és a magánvádló felebbszést jelentettek be.

kal: „Vegyed és egyed a Krisztus nevében; én is így cselekedtem.” — „Köszönöm kedves kis fiu! — válaszolt a koldus — ötven éve már, hogy nem részesültem az Ur vascsorájában.”

Ezalatt az éj beállott. A kis fiu remegni kezdett. A koldus ezt észre vévén, kérde tőle: „Hogy hívnak és hol lakol kis fiu?” A gyermek elbeszélte egész történetét. A koldus felkelt, magával vitte egy darabig, amíg megmutathatta neki a hazavivó utat. Szűcs, kik egész nap keresték, nagyon örvendétek visszatérésén s mondának neki: „Egész nap kerestünk téged fiu!” „Ugyau miert — válaszolt Károly a gyenge feddésre — hisz én a Jézust kerestem.” Majd bement kis szobájába, lefeküdt, aludt és almodott.

S ime, álmában megjelent neki Jézus és szólt: „Kedves jó fiu! egész nap engem kerestél, holott én mindig veled voltam. Veled voltam, midőn engemet kerestél; mikor bementél azokhoz a szegény emberekhez; mikor ama két emberrel, mikor a beteggel meg az öreg koldussal találkoztál. Veled voltam s te elvittél engemet is mindazokhoz. Az öreg férfi és nő tanítványaim lettek; a vitaközö felek abban hagyták a hiábavaló beszédet s ahelyett cselekszik a jót; a beteg áldja az Istent embertársai jószágáért és a szegény koldus érzi, hogy nincs magára hagyva a világon. Folytasd tovább is így, kedves fiu! én mindig veled leszek. Engemet szeméjdel nem láthatsz, de szivedben érezni fogod, hogy miudeaüti veled vagyok.”

Clarke F. R. Jakabról.

Ford. Nagy Sándor.

## HIREK.

Karácsony küszöbén béke jobbot nyujtva ellenségeinknek is, boldog ünneplést kívánunk olvasóinknak.

**Dr. Barta Antal** fiatal orvosunk e hó 30-án vezeti oltárhoz Baján özv. Schütz Józsefné leányát, Tercsikét. Fogadják üdvözlétünk!

**Taussig Vilmos** kedves leánya Róza e hó 30-án lép ki a szülői házból, hogy örök hűséget esküdjék Basch Mihálynak. Állandó boldogságot kívánunk!

**Rendőrségünk** ellen sok a panasza, közegoi megbízhatlanok, nevetlenek s alig van köztük kellő becsültségre érdemes. Épp ez okból kétszeres veszteség, ha a jobbakk soraiból ragad ki egyet a végenyészet. Ily eset natározottan csapás a rendőrségre. —

Schäffer Ferencz konstabler-vezető a rendőrség egyik legillelem- és kötelességtudóbb, fáradhatlan és megbízható becsületes tagja kidőlt a sorból. Meghalt. Schäffer igazí rendőr és nem kortes volt s mióta a konstabler-intézmény fennáll városunkban, hozzá hasonló vezető még nem volt alkalmazva.

Elhunyt a veszteség rendőrségükre s félo, hogy polgármesterünk nem lesz képes kellően betölteni helyét. A gyászjelentés így szól: „Schäffer Ferencz városi rendőrzvezető folyó hó 17-én hajnali 1 órakor életének 46-dik, boldog házasságának 17-dik évében rövid, de kínos betegség után megszűnt élni. Az elhunytban szerető, odaadó férjtárja özvegye: Rosenfeld Antónia; kivüle pedig gyászolják még elhunytát édesanyja: özv. Steinfeld Józsefné Weidinger Netti; napa: özv. Rosenfeld Fáni; testvérei: Kellerné Schäffer Sarolta férjével Kellner Mórral, gyermekeivel és unokáival, Schäffer Herman feleségével Berger Emmával és gyermekeivel, Székely Simon feleségével Wilhelm Czecczliával és gyermekeivel, dr. Sziklai Soma feleségével Strasser Bellával, Sziklai Róza és Sziklai Lina; sógora és sógorónje: Lederer Mór feleségével Rosenfeld Szálival és gyermekeikkel; végül számos rokona, barátja és ismerőse.” A boldogult hült tetemei folyó hó 18-án délután 2 órakor helyeztetek IV. körü Rákóczy-utcai 59 sz. alatti lakásából a helyb. 12. sírkertben örök nyugalomra. Áldás és béke lebegjen porai fölött!

**A helybeli kir. törvényszék** bünyenyítő osztálya nagy és sok munkát végez, azonban ki is fásarsítja a védő ügyvédek szepén. De nem a munkával. Ellenkezőleg, az unatkozással. Kívünek egy napra 5-6 végtárgyalást s megcsik, hogy esti 8 óráig sem képesek felét elvégezni. Az ügyvéd ott ül a portárban reggeli 9 órától délig, akkor hallja, hogy az ő védenzenek ügye délutánra marad. Délután 3 órától unatkozhatik esti 6-7 óráig, akkor utadják vele, hogy az idő előre haladván, majd holnap kerül rá a sor. A tárgyalási sorrendet leírják, kifüggesztik, de rendszerint hátulról vagy közepéről kezdik meg az ügy felvételét, úgy hogy az ügyvédek még csak nem is tájékozhatják magukat, mely időben lehet szükségük rájuk. Kivánatos volna, ha ezt a bizonytalan állapotot rendezné a törvényszéki elnök.

**Az önkéntes tüzoltó-egylet** ma délután 3 órakor fogja tisztújító közgyűlést meg tartani a városháza kistermében. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

**A rozsz szokást nehéz abban hagyni.** Megkezdődtek a karácsonyt megelőző ünnepek. Vasárnap a matorizával; volt is puffogatás annyi, hogy azzal az elfogyasztott lőpor árával sok kenyérben is szűkölködő szegényen segíthettünk volna. De talán nem kőso, utasítsa a kapitányság közegait, hogy ebben örködjének és azokat, kiknek a legelsőbe kidobni valójuk van, érzékeny-pénzbizáltsággal büntesse meg a karácsonyi szegények javára, majd megcsappan a harezás kedv.

**A szabadkai I. nőegylet** tánc-füzerkéjére váltott belépti jegynél felülfizettek Vojnits Lukácsné urnőnek: Br. Rédl Béla 3 frt 50 kr, Giefing Vinczéné 2 frt, Weinberger Lajos 3 frt 50 kr, Birkáss Szucsits Adrienne 3 frt, Petrovits Milinovits Krisztina 50 kr, Bilitz Jakabné 2 frt, Farkas Zsigmond 3 frt 50 kr, özv. Hoffmann Mihályné 1 frt, gr. Zichy Jenő 3 frt 50 kr, Ziffer Katalin 1 frt 50 kr, Latinovits Géza 3 frt 50 kr. Bicskeyné Vojnits Maris 3 frt 50 kr. — Rohonczy Szilárd urhölgynek: N. N. 8 frt 50 kr, Vojnits Tivadarné 6 frt, Vojnits Etelka 10 frt, dr. Tóth Béla 3 frt, Antunovits Riza 1 frt, Rádics Józsefné 2 frt, Radnics Emilia 1 frt 50 kr. — Hidegh Ilona urhölgynek: Radnics Emilia 1 forint 50 kr.

**Köszönetnyilvánítás.** A helybeli szerb nőegylet Vojnits Lukácsné ő nagyságának, ki a szegények közt való szétosztás végett az egyletnek 5 frtot rendelkezésére bocsátott, ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

**A „Mária Terézia-tér“** fásítását megkezdették. Fenyíték hordat a város s ezuttal okosabban járnak el, mint jártak

Palicsón, mert míg ott száraz gyökerekkel rakták el a fákat, itt földestől együtt fagyosan helyezik el. Csak a nyáron át legyen aki a jó istenen kívül gondolja is őket, mert bizony ha naponként nem locsoltatnak, vörös fenyő lesz ott augusztusra valamennyi.

**A rendőrség telefonja,** mely a városház tornyát és a biztosok szobáját köti össze a tűzörségi teleppel, igen hasznos intézménynek bizonyult nálunk is. Pár másodperc alatt értekezhetni az ördögös dróton s a beszéd uttógon hangon ugyan, de elég érthetőleg hallatszük. Tűz esetében megbecsülhetlen készülék.

**Disznótör helyett halotti tor.** Mlinkó János, 34 éves verucsi kisgazda, kedden göbét akart vágni. A nálunk divó szokáshoz híven a rokonok is, szomszédok is meg lettek már híva a friss kolbász megizelésére. A gazda hétőn délután egy magasabb kazalból szalmát szándékozott vágni, felkuszott annak tetejére, de véletlenségből oly szerencsétlenül bukott le, hogy a kazal alatt élivel álló szalmavágra került a nyaka, mely nyomban kettévágta gégejét és a szerencsétlennek rögtön kioltotta életét. Nőt és 5 kiskoru árvtát hagyott hátra, kik közül a legidősb 9, a legifjabb 1 éves.

**Két napig éhen-szomjan** a szabad ég alatt kóborolt Krizsán nevű kötelesinas, míg végre kedden délutáni 5 óra táján rábukkant Bálint tisztelendő atya a pityergő fiura és bevezette őt a városházára. Amikéut panaszoja: gazdaja ok nélkül elkergette és engedte éhezni, fájni. Ha igaz, a lelketlen köteles, — kinek nevét ezuttal elhalgatjuk — szigorú büntetést érdemel.

**Meghívás.** Mindazokat, kik a kisdedek karácsonyi szent és ártatlan örömei iránt érdeklődnek, a f. évben is karácsony bójtjén d. u. 2 órakor az összes helybeli ovdakban megtartandó „Karácsonyfa-ünnepelelyre“ tisztelettel meghívja az igazgatóság.

**Kliens fogdosók** állják el útját az ügyes-bajos feleknek törvényszékünk előtt s viszik egyes ügyvédekhez jó sápert őket. A törvényszéki elnök és a kir. ügyész nagyon helyesen cselekednének, ha a börtönöröket e legyek eltávolítására köteleznék, ahelyett, hogy a kapu alatt összeállnak beszélgetni, vagy éppen a kezükre dolgozni. Különösen két ember vezet ez a naplopást és bolonditást üzletszerűen, az egyik Csincsik, a másik Zsoldos nevezetű. A nap minden órájában ott álakodnak a gimnázium sarkától a törvényszék sarkáig, vagy benn ülnek melegezni a váróteremben, vagy az udvaron sétálgatnak.

**Hosszu kemény fagy jár** hetek óta. A korcsolyázó-tér használatba vétetett s ennek sokan örülnek is. De nem örülnek a gazdák. A vetéseken semmi hótakaró s a késői buzavetések sokat szenvedtek e miatt.

**Sátor Vilmos** helybeli ügyvédjelölt ellen zugirászkodás miatt feljelentés tettetett a kir. járásbírósnál. A tárgyalás e hó 20 ára volt kitéve, melyre azonban a zugprókátornak nem nagy kedve volt megjelenni. Ez az ember évek óta élődik közötlük s az ügyvédi kar türi, hogy az ő rovásukra pereket vezet, sőt akadnak ügyvédek, akik vagy fele keresetnek vagy százalomból nevüket adják a zugirászkodás, ellenjegyvezvén beadványat. Szomorú állapot biz ez, de a kamara segíteni képtelen rajta.

**Gyilkosság.** Petőfi József kovács-segéd f. hó 20-án, azaz csütörtökön fél 9 órakor, a Pázmány-utczában ismeretlen tettes által békával agyon szurattott. A vizsgálat érdekében bővebb részletek nem közölhetők.

**Egy kis fürdőt** vett f. hó 19-én, azaz pénteken este 9-10 óra közt Moskó Julia csavargónő. Ugyanis aznap délután elkezdett pálinkázni és estig sikerült neki, olyan ugynevezett finom hárszűspicz féle állapotot elérni, hogy gondolkozni kezdett az élet mulandóságá fölött. Ekkor azután eszébe jutott, hogy jó lesz hazamenni, hanem eltévesztette az utat és a kiskapu helyett a széna téri kutba talált belépni; — ahonnan segélykiáltásaira kihúzták. Efelőtti örömeiben újra beruggott.

**Czigányhordák** tanyáztak városunk határában, de oly nagy számban, hogy a rendőrség kénytelen volt a csendőrségi segélyt is igénybe venni, hogy gazdáinkat a kedves látogatóktól megszabadíthassák, s őket a határból kiűzhessék.

**Az új vasúti feljáró** s az ezzel kapcsolatos Rogina-barai ut készen áll. A vállalkozó Hirsch Mihály igen szépen s aránylag rövid idő alatt végezte a kövezést de hiszük, hogy rendeltetésének azért megfelelő. Egy baj van azonban; az ut végezeténél a szomszédos kis utcából nagyon meredek a feljáró ut és ennek az utcának nincs hova vetni lefolyó vizet. Pedig a szerb iskola és környékének ide van vezetve lefolyása s valószínű, hogy hóolvadás vagy nagy eső után az utca végezetén nem kecsefelmászó, hanem lóuszató lesz.

**Mesés olósó vasúti árákkal** készűl Baross Gábor közlekedési miniszter a magyar közönséget meglepni. Ez a nagyszabású eszme nagy mértékben emelne az uta-

zási kedvet s biztosítaná a vasutaknak is az anyagi sikert; ez az újítás egyuttal fellendítené az országban a kereskedelmet s a főváros rendkívül nyerne látogatottság dolgában, sőt a közművelődésnek is kétségtelenül hatásos új tényezőjévé válhatnék ez az újítás. A tervet próbaképen valószínűleg már a jövő évi nyári évszak elején életbe léptetik a magyar államvasutak összes vonalain s ha bizonyos próbaidő után az újítás sikeresnek bizonyul, állandósítani fogják az új rendszert. A nagyszerű reform fontosságát növeli az, hogy e tekintetben Magyarország lesz a kezdeményező az egész világ előtt s ha a próba sikerül, kétségtelenül követni fogják a példát s egy általános nagy reform kezdeményezésének dicsősége a miénk lesz. Arról van t. i. szó, hogy egységes menetárakat hozzanak be a személyszállításnál, mint ahogy azt a főváros környékén 5 mértélföldyi távolságban már a mult évben életbeléptették. A vasúti vonalakat minden irányban két szakaszra osztják, pl. Budapesttől Nagyváradig és Budapesttől Brassóig s e vonalakra egységes menetárakat szabotának meg, vagyis aki Budapest és Nagyvárad közt bárhova utaznék, fizetne a második osztályon körülbelül 1 frtot, aki pedig Nagyvárad és Brassó közt szállana fel vagy le mintegy 3 frtot. Szabad podgyász nem adatnék s minden podgyászomagért külön egységes vjteldíjat, pl. 50 krt fizetne az utas. E reformot az egész ország örömmel fogja üdvözölni.

**Budapesti Hirlap.** Szerkesztő: Csuhássi József.

A „Budapesti Hirlap“-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét; minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: *magyarország!* Vizont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap“ érte el: legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozó társak egész seregén kívül a szerkesztőségnek anyai belső tagja van, amennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölöl rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesíti közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történelk a világon semmi jelentékeny dolog anélkül, hogy a „Budapesti Hirlap“ arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. *Politikai hírei* széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlelete fölöl távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap: a „Budapesti Hirlap“ távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, akik egy az ott történet eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítokon kívül minden fontosabb esemény fölöl a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap“ e célokra havonként oly összeget fordít, mint amennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a *legjobb*, *leggyorsabban* értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap“ *Tárczarovata* a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A *napirovatokat* kitűnő zurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülős ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap“ helyet foglalhat minden család asztalán. A *közigazgatási rovatban* a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, ami tájékozására szükséges. A *regénycsarnokban* csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. De ezuttal még egy kedves meglepetéssel is szolgálunk olvasóinknak. 1889. január első napján *Jókai Mór-tól* kezdünk egy új *regényt*, melyet koszosus írónk *kizárólag* a „Budapesti Hirlap“ számára írt. *Jókai Mór* új regényének a címe: *Aki a szivét a homlokán hordja* s mint a költő maga mondja, „egy modern ezeregyéji mese.“ A regény egyike *Jókai* ama genialis, ragyogó alkotásainak, melyek már oly régóta az ő büvös körébe vonták az olvasó közönséget s *Jókait* oly népszerűvé, bálványozottá tették, aminő soha még magyar író nem volt. A regény eleje Magyarországon; a vége Mekkában játszük. *Hőse* egy nő. *Jókai Mór* új regényének közlését 1889. január 1-sején kezdjük meg. Az elő-

fizetés föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

**Mindenféle. Egy kis ágyustatistikai kimutatás.** Oroszországnak van 3870, Franciaországnak 5166, Németországnak 2365, Olaszországnak 1694 és az osztrák-magyar monarchiának 1616 ágyuja. — **Sopronban** Becker Antal, gróf Széchényi Béla jószágigazgatója főbe lőtte magát. Az öngyilkos a gróf terhére 80,000 frt adósságot csinált. — **Kellemetlen tévedés.** Egy elegánsan öltözött hölgy csodálkozva vette észre, hogy a vendégek szörnyű módon kacagnak rajta. Ide-oda forgolódott, míg végre rémülve észrevette, hogy kívülről kötötte fel tornüjjét. — **Baka humor.** Nagyváradon egy főhadnagy rettentés katonás erélylyel oktatta bakáit. Egyszer reájuk kiált: Nem tudjátok-e megmondani, mi az ára egy negyed kiló gummi-arabikumnak? A simléderes sapka alatt iszonyu vadulása esett a bakaész. No hát nem tudjátok, kiált a főhadnagy. De már erre a vén János strázsamester, ki a szakasz háta mögött rága a virginiaecutkát, kirántja a szivarcsutkát szájából, oda rugtat a főhadnagy elé és szól: Jelentem alásan, már az attól függ, mibe kerül abból egy kiló. — **Királyasszonyunk** é. hó 24-én, karácsony első napján üli meg 51 éves születés napját. Tarisa a mindenható sokáig. — **Temesvárott** Pohl Adolf 7. hadtesttüzérezredbeli hadnagy 17. é. dé. é. amint tisztársaival ebédelt, lefordult a székről és rögtön meghalt. Szívszélhűdés érte. — **Thun Leó gróf,** egykori osztrák kultusz- és közoktatásügyi miniszter, ki a magyar nyelvet kurtani akarta és mindhalálig a magyar nemzetnek ellensége volt, meghalt. — **Almás Kálmán gróf** gyulavári uradalmában tartott nagy vadászatok alkalmával összesen 635 vad esett zsákmánnyul: 622 db fácánkakas, 6 fogoly, 1 róka és 6 vegyes. — **Csodálatos dolog történt** Gyula város közgyűlési ülésén; ugyanis egy esetben a bizottság kimondotta, hogy a fő nem érdemelt anyósa ügyében, mert annak már szent igazságnak kell lenni, ha a fő mond jól anyósáról. — **A bács-kulai takarékpénztár** elleni csőd beszünttetett. — **Festő:** O. pompás minta; akar-e nálam modelleket ülni? „Szívesen.” Ült már valaha? „Illaván két év g.” — **Szegeden** Csehok Ferencz 32 éves kömüvest arcezal a föld felé borulva, nyakán egy ráharkolt zsineggel, a bokrok közt halva találták. — **A király és királyné** 5000 frtot adományozott oly célból, hogy ezen az összegben tüzelőfa vásároltassék Bécs város szegényei számára. — **Nagyváradon** Zay János apátkanonok elhunyt. Az elhunyt kitűnő szónok és nemes emberbarát volt. — **Piacbiztos:** Nem tudja kend hogy itt csak tojást szabad eladni? Kola: Biz én nem tudtam. „Mindegy no... a tojással továbbra is itt maradhat, de a vaját rögtön vigye át a tulsó oldalra.” — **Alkalmi vers.** Mit ér nekem ha hideg szél zörgeti az ablakom; S hogy fát vehetnek magannak. Nincs egy egy árva hatosom. — **Ottlik Zsigmond** a

főrendház portása hirtelen meghalt. A boldogult a fővárosnak egyik legmagasabb embere volt; a temetkezési dus raktárakban nincsen akkora koporsó, melybe ez az óriás beleférne. — **Boszniaiban** Plevljeben, Zeniczában és Rogaticzában négy másodpercig tartó földrengést, három erős lökést éreztek. — **A vörheny** Makón oly ijeszítő mértékben terjed, hogy az összes iskolákat bezáratta a hatóság. — **Belgrádban.** A királyi konak dísztermében egy égő gyertya leesett s meggyújtotta a szőnyeget. Rövid idő alatt az egész terem égett. A kár több mint 20,000 frank. — **Méregkeverő asszonyok.** Szlavóniában egy méregkeverő bandát fedeztek fel, melynek tagjai nők, akik saját férjeiket meg mindannyian más férfiakat is méreggel a másvilágra küldözgettek. Eddig 8-at fogtak be. — **Szlavóniában** a csendőrség ismét pénzhamisító bandának jött a nyomára, lépre kerültek. — **Szentesen** egy 35 éves paraszt ember bement Lévi Léni kocsmájába, az egyedül talált kocsmárosnének felmutatott egy 50 frtot felváltás végett s midőn látta, hogy az asszonynál több pénz van, hirtelen baltát rántott és három vágást mért rá, de a segélykiáltásra többen berohanván, a gyilkos menekült. — **Budapestben** a Ligeti-féle vendéglő tulajdonosának nővérét, Ligeti Rózát a halálnemek legborzasztóbbika, a tűzhalál fenyegette. Egy darab parázs ruhájára hullott és azt lángba borította. Szerencsére idejekorán eloltották, még súlyos égési sebeket nem szenvedett. — **Zalaegerszegen** az utcai petróleumlámpák egyszerre füsttel teltek meg s többet szétvetettek. A veszedelem csak úgy volt kikerülhető, hogy valamennyit kioltották s a város sötétben maradt.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:  
**SZALAY LÁSZLÓ A.**

A 2-ik körben a Károly-  
utczában fekvő s két részből  
álló 235-ik számú

**lakház,**

melyben 3 szoba, 1 félster,  
2 istálló és 1 pincze foglal-  
tatik. 3-1

szabadkézből azonnal eladó.

Bővebb értesítést ad

**Kuntics Lukács**

helybeli 2-ik kör lakos.

## Kiadó lakás.

Néhai Vojnits Dienes-féle

**LAKHÁZ**

a főtér közelében,

mely áll **8 szép nagy világos szoba, szuterin konyha, cselédszoba, éléskamra, pincze, továbbá mosókonyha, fürdőszoba, nagy istálló, kocsiszinből** és tágas, egészséges levegőjű **nagy kerttel** bir, azonnal, egészben vagy részben is **kiadó.**

Bővebb felvilágosítást ad

*Jakobcsics Béla.*

3-1

## HUNGÁRIA SZÁLLODA

1889. évi ápril 24-től

berendezéssel együtt

**bérbe kiadó.**

Bővebb felvilágosítást ad

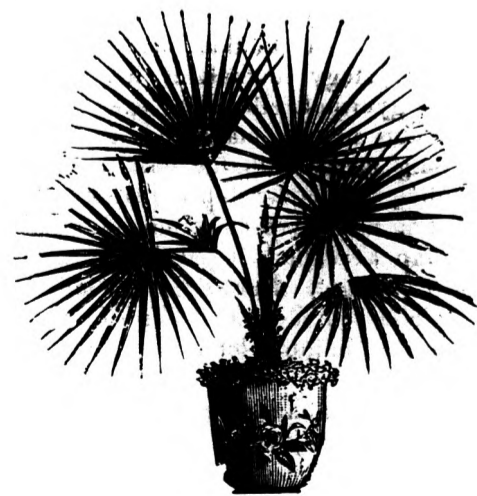
**JAKOBCSICS BÉLA.**

3-1

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni,  
hogy **ifj. Vojnits Lukács-féle házban** (Kossuth-utca)

## virág-kereskedést

nyitottam.



Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m.: **élő virágokból menyasszonyi és koszoruleányi s. b. csokrokat, palma- és babérszuszorukat, továbbá halálesetknél és bálak alkalmával minden díszítéseket élő növényekkel.**

Kaphatók diszes szobanövények.

3-3

Tisztelettel

**BEDNÁRZ KÁROLY.**

Csúz és köszvényes bántalmak ellen biztosan  
ható szer a **dr. Patek-féle**

## MONITOR.

Fényes sikerrel használtatik még **fülszakgatasoknál, nyakmerevedéseknél, ütéstől vagy fízamtól származó daganatoknál, kereszt-táji fájdalmaknál** stb. A bedörzsölésnél nem rossz szaga.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr.

Kapható **MILASSIN ILIES** gyógyszer-tárában  
3-2 Szabadkán.

Egy tégely valódi dr. Lehmann-féle arezpozomádé  
50 kr.

Egy doboz dr. Lehmann-féle rizspor 50 kr.  
Egy üveg dr. Litzenmayer-féle salicyl-szájviz  
40 kr., nagyobb 80 kr.

Egy doboz valódi dr. Heider-féle fogpor 40 kr.